

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 41P/30/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203262
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Mésarošová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223203262.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa P. L., E. XX. XX. XXXX, bytom u starej matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, zvereného neodkladným opatrením do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. I., E. XX. XX. XXXX, I. A. XXX, XXX XX I., dieťa rodičov: matky A. W. S. K. X., E. XX. XX. XXXX, I. D. X, XXX XX I. a otca K. L., Y. XX. XX. XXXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d' u j e neodkladné opatrenie nasledujúceho znenia:

Maloletý P. L., E. XX. XX. XXXX sa odovzdáva do starostlivosti Diagnostického centra so sídlom Trstínska 2, 841 06 Bratislava - Záhorská Bystrica.

Súd u k l a d á povinnosť Národnému ústavu detských chorôb so sídlom Limbová 1, 833 40 Bratislava odovzdať maloletého P. L., E. XX. XX. XXXX do starostlivosti Diagnostického centra so sídlom Trstínska 2, 841 06 Bratislava - Záhorská Bystrica.

Súd p o v e r u j e Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, zabezpečením umiestnenia maloletého P. L., E. XX. XX. XXXX do Diagnostického centra so sídlom Trstínska 2, 841 06 Bratislava - Záhorská Bystrica.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 11. 08. 2023 podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej aj ako „Úrad,“ „navrhovateľ“ alebo „kolízny opatrovník“) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by sa odovzdal maloletý P. L., E. XX. XX. XXXX do starostlivosti Diagnostického centra so sídlom Trstínska 2, 841 06 Bratislava - Záhorská Bystrica a starej matke sa uložila povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti Diagnostického centra so sídlom Trstínska 2, 841 06 Bratislava - Záhorská Bystrica.

2. Svoj návrh navrhovateľ odôvodnil tým, že maloletý P. L. bol spolu so súrodencami - C. L., E. XX. XX. XXXX, K. X. L., E. XX. XX. XXXX W. S. L., E. XX. XX. XXXX, uznesením Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 14P/23/2023, právoplatným 20. 04. 2023, dočasne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. I., E. XX. XX. XXXX. Dôvodom bolo dlhodobé zanedbávanie starostlivosti o maloleté deti zo strany matky a pravidelné požívanie alkoholu matkou. Dňa 07. 08. 2023 bola navrhovateľovi doručená správa o hospitalizácii maloletého P.D. F. Z.. D. A. z Národného ústavu detských chorôb, Limbová 1 Bratislava, podľa ktorej bol maloletý do Národného ústavu privezený 05. 08. 2023, RZP v sprievode matky. S matkou mal maloletý konflikt, udrel ju a vyhrážal sa jej zabitím. Maloletý sa sťažoval na pravidelnú konzumáciu alkoholu u matky. Matka bola zjavne pod vplyvom alkoholu aj v

čase hospitalizácie maloletého. Podľa vyjadrenia matky, maloletý je často agresívny a rozbíja nábytok. V minulosti bol maloletý riešený z dôvodu sebapoškodzovania. Dňa 09. 08. 2023 mu bola doručená správa o maloletom od Z.. D. A. z Národného ústavu detských chorôb, Limbová 1, Bratislava, v zmysle ktorej si stav maloletého nevyžaduje dlhodobú hospitalizáciu, preto bude prepustený do konca týždňa. Z.. D. A. navrhla jeho umiestnenie v diagnostickom centre. Navrhovateľ je v pravidelnom kontakte s rodinou a vykonáva potrebné opatrenia. Dňa 24. 05. 2023 vydal odporúčanie na vykonávanie opatrení SPODaSK ambulantnou a terénnou formou v Centre pre deti a rodiny - Röntgenová, Röntgenová 6, 851 01 Bratislava, odbornou metódou SRK.

3. Navrhovateľ k návrhu pripojil emailovú komunikáciu medzi DC Záhorská Bystrica a kolíznym opatrovníkom, z ktorej vyplýva, že maloletého prijímú do ich zariadenia.

4. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

8. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

13. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

15. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

16. Podľa § 367 ods. 2 CMP, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

17. Podľa § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

18. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

19. Podľa § 367 ods. 5 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

20. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím inštitútom v civilnom mimosporovom procese, a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou alebo provízornou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých súd vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemusia byť preukázané dôkazmi.

21. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Pod potrebou neodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie taký stav vzťahov účastníkov, pri ktorom aktívna korekcia zo strany súdu neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je totiž umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu. Súd môže rozhodnúť aj bez vylúčenia a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania, len na základe osvedčenia tvrdených skutočností.

22. Maloletý P. L., E.. XX. XX. XXXX bol uznesením Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 14P/23/2023-39 z 28. 03. 2023, právoplatným 20. 04. 2023 dočasne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. I., E.. XX. XX. XXXX, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. Súčasne boli týmto neodkladným opatrením zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky aj ďalšie tri deti. V odôvodnení súd uviedol, že má za to, že matka zanedbáva faktickú osobnú starostlivosť o maloleté deti a v situáciách, kedy je pod vplyvom alkoholu, necháva samotné maloleté deti. Matka nie je schopná toho času riadne zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti. Následne stará matka 27. 07. 2023 podala návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že nie je v jej silách naďalej zabezpečovať potrebnú starostlivosť o maloleté deti. Najstarší P. odmietal chodiť do školy až do konca šk. roku s tým, že musí opakovať ročník. Toto konanie sa vedie pod sp. zn. 41P/27/2023.

23. Súd dopytom u kolízneho opatrovníka zistil, že maloletý je v súčasnosti ešte hospitalizovaný, predpokladaný termín prepustenia je 18. 08. 2023.

24. V danom prípade súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný. Stará matka v súčasnosti nezvláda starostlivosť o maloleté dieťa, preto podala aj návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletý podľa tvrdení Úradu mal s matkou konflikt, matku udrel, vyhrážal sa jej zabitím a sťažoval sa na pravidelnú konzumáciu alkoholu u matky. Súdu nie je známa žiadna iná fyzická osoba, ktorá by bola schopná zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa. S poukazom na uvedené skutočnosti, keďže u maloletého nedošlo k náprave správania sa a maloletý sa naďalej nevhodne správa (okrem konfliktu s matkou mal rozbíjať nábytok a byť agresívny) a neprejavuje skutočný záujem o vzdelanie, čím podľa názoru súdu ohrozuje svoj priaznivý sociálny a psychický vývin, má súd za to, že existuje naliehavá potreba dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa, v spojitosti so skutočnosťou, že diagnostické centrum môže maloletého prijať. Maloletému je potrebné

poskytnúť adekvátnu odbornú pomoc, ktorú možno špecifikovať prostredníctvom odbornej diagnostiky v diagnostickom centre. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, ako aj na zdravý fyzický, sociálny a psychický vývin maloletého, je súd názoru, že bude v najlepšom záujme maloletého, ak bude dočasne umiestnený do diagnostického centra.

25. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že je potrebné maloletého bezodkladne vyňať z výchovného prostredia starej matky (ktorej bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti) a dočasne ho umiestniť do starostlivosti diagnostického centra, ktoré je špeciálnym výchovným zariadením výchovnej prevencie, ktoré vykonáva diagnostiku, terapeutickú a výchovnú starostlivosť o maloletých s výchovnými problémami ako sú záškoláctvo, túlanie sa a trestná činnosť, a ktoré zariadenie vyslovilo s umiestnením maloletého súhlas. Súd podľa § 367 ods. 1 CMP uložil Národnému ústavu detských chorôb, v ktorom je v súčasnosti maloletý hospitalizovaný a u ktorého sa aktuálne maloleté dieťa nachádza, povinnosť odovzdať maloletého do starostlivosti diagnostického centra.

26. Súd poukazuje na § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z., v zmysle ktorého, ak súd nariadi neodkladné opatrenie, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v spolupráci so zariadením, v ktorom sa vykonáva neodkladné opatrenie, zabezpečuje umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť, ako aj na § 325 ods. 2 písm. d) CSP, súd rozhodol tak, ako to je uvedené v tretej výrokovej vete tohto uznesenia a poveril Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zabezpečením umiestnenia maloletého do starostlivosti Diagnostického centra so sídlom Trstínska 2, 841 06 Bratislava - Záhorská Bystrica.

27. Súd poznamenáva, že maloleté dieťa odovzdal do starostlivosti Diagnostického centra so sídlom Trstínska 2, 841 06 Bratislava - Záhorská Bystrica bez časového obmedzenia, nakoľko mal za to, že § 367 CMP slúži len na dočasnú a neodkladnú úpravu pomerov maloletého dieťaťa. Predmetným zákonným ustanovením nemožno nahradiť inštitút výchovného opatrenia. Ak má Úrad za to, že maloleté dieťa je potrebné dočasne odňať z osobnej starostlivosti starej matky/matky a dočasne umiestniť do diagnostického centra za účelom vykonania odbornej diagnostiky, súd je názoru, že Úrad má podať návrh vo veci samej na uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov. Súd následne vykoná dokazovanie a rozhodne o potrebe uloženia výchovného opatrenia, resp. o potrebe dočasného umiestnenia maloletého dieťaťa do zariadenia za účelom zabezpečenia jeho odbornej diagnostiky.

28. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ktorým sa rozhodne o odovzdaní maloletého dieťaťa do starostlivosti toho, koho označí súd, je v zmysle § 367 ods. 3 CMP vykonateľné len čo je vyhotovené.

29. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, keď v konaní neboli tvrdené a ani súdom zistené žiadne tak špecifické okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z jeho účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 prvá veta CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/ (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolať možno aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe (§ 125 ods. 1 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Na výkon neodkladného opatrenia je miestne príslušný súd, ktorý neodkladné opatrenie nariadil a ak neodkladné opatrenie nariadil odvolací súd, je miestne príslušný súd prvej inštancie; odseky 2 a 3 a § 113 sa nepoužívajú (§ 371 ods. 4 CMP).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.